

СИЛАБУС КУРСУ

ФІТОПАТОЛОГІЯ

Ступінь вищої освіти – **перший (бакалаврський)**
Освітньо-професійна програма – **«Агрономія»**
спеціальність 201 **«Агрономія»**

Рік навчання: **3**, семестр: **5**

Кількість кредитів ECTS – **5**, мова викладання – **українська**

КЕРІВНИК КУРСУ

ПІБ

Кандидат с.-г. наук, доцент Юрій ГОЙСЮК

Контактна інформація:

email: kaf-abt@wunu.edu.ua

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

«Фітопатологія» – це нормативна навчальна дисципліна, метою вивчення якої є формування у здобувачів освіти систему теоретичних знань щодо діагностики хвороб сільськогосподарських культур, вивчення шкідників, ознак пошкодження органів рослин, впливу факторів середовища на розвиток хвороб та шкідників.

Основним завданням дисципліни є: вивчення поширення, шкідливості основних хвороб зернобобових, коренеплодів, бульбоплодів та олійних культур; ознак ураження, джерела інфекції та розвиток хвороби; ознайомлення з методами захисту сільськогосподарських рослин від хвороб.

СТРУКТУРА КУРСУ

Години (лек. / пр.)	Тема	Результати навчання	Завдання
2	1. Значення фітопатології. Загальні відомості про хвороби	Ознайомитися з загальними відомостями про хвороби сільськогосподарських культур і багаторічних плодових.	Поточне опитування
2	2. Неінфекційні хвороби рослин	Вивчити ознаки проявів неінфекційних хвороб рослин.	Поточне опитування
3	3. Інфекційні хвороби рослин	Вивчити ознаки проявів інфекційних хвороб рослин.	Поточне опитування
4	4. Грибні і бактеріальні хвороби рослин	Ознайомитися з класифікацією грибних і бактеріальних хвороб.	Поточне опитування
4	5. Вірусні і мікоплазмові хвороби	Ознайомитися з класифікацією вірусних і мікоплазмових хвороб рослин.	Поточне опитування

6	6. Хвороби зернових злакових культур	Вивчити основні ознаки проявів та біологію розвитку хвороб зернових культур.	Поточне опитування
4	7. Хвороби зернових бобових культур.	Вивчити основні ознаки проявів та біологію розвитку хвороб зернових бобових культур.	Поточне опитування
6	8. Хвороби олійних культур.	Вивчити основні ознаки проявів та біологію розвитку хвороб олійних культур.	Поточне опитування
6	9. Хвороби коренеплодів і бульбоплодів	Вивчити основні ознаки проявів та біологію розвитку хвороб коренеплодів і бульбоплодів.	Поточне опитування
4	10. Хвороби прядивних культур	Вивчити основні ознаки проявів та біологію розвитку хвороб прядивних культур.	Поточне опитування
2	11. Хвороби овочевих культур	Ознайомитися з основними хворобами овочевих культур.	Поточне опитування
4	12. Хвороби багаторічних плодових культур	Ознайомитися з основними хворобами багаторічних плодових культур.	Поточне опитування

ЛІТЕРАТУРА

1. Антипова Л.К., Кутузаки О.М. Фітопатологія. Хвороби овочевих культур Методичні рекомендації для виконання практичних робіт здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОПП «Агрономія» спеціальності 201 «Агрономія». Миколаїв. 2022. 60с.

2. Оксентюк Я.Р., Гуторчук С.Л., Матвійчук Б.В. Інструктивно-методичні матеріали до проведення лабораторних занять з навчальної дисципліни «Сільськогосподарська ентомологія». Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І.Франка, 2022. 116 с.

3. Марков І.Л., Башта О.В., Еєнтош Д.Т., Елим'язний В.А., Дерменко О.П., Черненко Є.П. Фітопатологія: Підручник / за ред. І.Л. Маркова. К, 2017. 548 с.; 61 іл.

4. Пінчук Н.В., Вергелес П.М., Коваленко Т.М., Окрушко С.Є. Загальна фітопатологія: Навч. посіб. / За ред. Н.В. Пінчук:Вінниця, 2018. 272 с.

5. Буджак В. В., Літвіненко С. Г. Фітопатологія: навчальний посібник. Чернівці: Чернівецький національний університет, 2016. 400 с.

6. Колодійчук В. Д., Кривенко А. І., Шушківська Н. І. Практикум із сільськогосподарської фітопатології. К.: «Центр учбової літератури», 2022. 223 с.

7. Атлас хвороб та шкідників. URL: <https://pni.com.ua/атлас-хвороб-та-шкідників>.

8. Melnik A. T. (Gavrilyuk), M. M. Kyryk The evaluation of potato breeding material on resistance to *Alternaria* blight. // "Біологічні дослідження - 12.2019". Тези

Х Всеукраїнської науково - практичної конференції (16-18 березня 2019 р.). Житомир, 2019. С.371. 372.

9. Downie R., Lin M., Corsi B., Ficke A., Lillemo M., Oliver R at al. Septoria Nodorum Blotch of Wheat: Disease Management and Resistance Breeding in the Face of Shifting Disease Dynamics and a Changing Environment. *Phytopathology*. 2021.

URL:<https://apsi.oum.apsnet.org/doi/pdf/10.1094/PHYTO-07-20-0280-RVW>

10. Melnik A. T. (Gavrilyuk), Kyryk M. M. Effect of potato planting time and the plantation treating by microbiological preparation Planrise on alternaria blight infecting, tubers yield // "Перспективи розвитку регіонального виробництва і застосування біологічних засобів захисту рослин від присвяченого Міжнародному рокові здоров'я рослин (11 вересня 2020 р) Одеса Хлібодарське, 2020 р.

11. Pedigo L.P., Rice M.E., Krell R.K. Entomology and Pest Management: Seventh Edition. Long Grove: Waveland Press, 2021. 584 p.

12. Plant Pathogens & Principles of Plant Pathology URL: <http://agrimoon.com/wp-content/uploads/Plant-Pathogens-Principles-of-Plant-Pathology.pdf>

13. Saqib H. M., Chohan S., Abid M. Chemical management of alternaria leaf blight of sunflower. International Journal of Phytopathology. 2020. P.173–178.

Інформаційний ресурс

1. Національна наукова сільськогосподарська бібліотека НААН URL: <http://www.dnsgb.com.ua/>

2. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського URL: <http://www.nbuv.gov.ua>

3. Бібліотека ім. Л. Каніщенка ЗУНУ URL: <http://library.wunu.edu.ua/index.php/uk/component/search/?s>

4. Google Академія (ресурс для пошуку наукових статей). URL: <https://scholar.google.com>.

ПОЛІТИКА КУРСУ

● **Політика щодо дедлайнів і перескладання.** Роботи, які подаються з порушенням термінів без поважних причин, оцінюються нижче (-20 балів). Перескладання модулів відбувається з дозволу деканату за умови, що причина відсутності студента на модулі була поважною.

● **Політика щодо академічної доброчесності.** Усі письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту з коректними текстовими запозиченнями, які не повинні перевищувати 20%. Списування під час контрольних робіт та на екзаменах заборонено.

● **Політика щодо відвідування.** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. З об'єктивних причин

(наприклад, стан здоров'я, сімейні обставини, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (за погодженням з керівником курсу).

ОЦІНЮВАННЯ

Для екзамену

Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3	Модуль 4
20% Поточне опитування	20% Модульний контроль	5% Тренінг	15% Самостійна робота	40% Екзамен
Оцінювання здійснюється шляхом усного опитування, не рідше як один раз на два заняття. Оцінка визначається, як середнє арифметичне з отриманих оцінок за другий змістовий модуль.	Виконання модульного завдання, яке складається з однієї задачі та десяти тестових завдань за змістом навчального модуля.	Оцінка за виконання завдання (презентація)	Оцінка за написання рефератів	1. Відповідь на два теоретичних запитання, кожне з яких 40 балів. У підсумку максимально 80 балів. 2. Розв'язання 10 тестів по 2 бали – максимально 20 балів

Поточне опитування під час заняття:

90–100 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладає під час відповідей, глибоко та всебічно розкриває зміст теоретичних питань;

75–89 балів – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, але при викладанні деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки;

65–74 бали – в цілому володіє навчальним матеріалом та викладає його основний зміст, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки;

60–64 бали – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст теоретичних питань, допускаючи при цьому суттєві неточності;

1–59 балів – не володіє навчальним матеріалом, не розкриває зміст теоретичних питань.

Підсумкова оцінка за поточне опитування кожного модуля визначається як середнє арифметичне оцінок, отриманих під час занять в межах кожного модуля.

Тренінг:

90–100 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його використовує під час виконання завдань тренінгу, виявляє творчий підхід до виконання завдань;

75–89 балів – достатньо повно володіє навчальним матеріалом, але при виконанні окремих завдань тренінгу не вистачає достатньої глибини та аргументації його використання, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки, загалом виявляє творчий підхід до виконання завдань;

65–74 бали – в цілому володіє навчальним матеріалом та загалом його використовує при виконанні завдань тренінгу, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, допускаючи при цьому суттєві неточності та помилки, в окремих моментах виявляє творчий підхід до виконання завдань;

60–64 бали – не в повному обсязі володіє навчальним матеріалом, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його використовує, недостатньо розкриває зміст завдань тренінгу, допускаючи при цьому суттєві неточності, не виявляє творчого підходу до виконання завдань;

1–59 – не володіє навчальним матеріалом, не розкриває зміст завдань тренінгу, не бере участі у колективних завданнях під час проведення тренінгу.

Самостійна робота:

90–100 балів – зміст самостійної роботи повністю відповідає встановленим вимогам, містить елементи самостійного дослідження, свідчить про високий рівень опанування навчального матеріалу, студент на високому рівні виявляє творчий підхід до виконання завдань;

75–89 балів – зміст самостійної роботи в основному відповідає встановленим вимогам, можуть бути несуттєві недопрацювання за окремими завданнями, свідчить про належний рівень панування навчального матеріалу, студент належно виявляє творчий підхід до виконання завдань;

60–74 балів – поставлені завдання виконані на недостатньому рівні; наведені авторські напрацювання є загальними і слабо обґрунтованими, свідчать про недостатній рівень опанування навчального матеріалу; студент припускається значних помилок у виконанні завдань, в окремих моментах виявляє творчий підхід до виконання завдань;

1–59 балів – завдання практично не виконані; відсутні авторські напрацювання; грубі помилки у вирішенні завдань роботи, що свідчать про низький рівень опанування навчального матеріалу; студент не виявляє творчого підходу до виконання завдань.

Екзаменаційний білет складається із:

тестів: 10 тестів, за правильну відповідь на кожен із яких студент може отримати 2 бали, що в підсумку дає максимально 20 балів;

2 бали – на тест надано правильну відповідь.

теоретичного (проблемного) питання: 2 теоретичних питання, за відповідь на кожне з яких, студент може отримати від 0 до 30 балів.

15–30 балів – у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, всебічно, самостійно та аргументовано його викладає під час відповіді, глибоко та всебічно розкриває зміст завдання.

1–14 балів – в цілому володіє навчальним матеріалом, але не в повному обсязі, фрагментарно (без аргументації та обґрунтування) його викладає, недостатньо розкриває зміст завдання, допускаючи при цьому суттєві неточності, відповіді на запитання нечіткі.

Шкала оцінювання:

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	Відмінно	A (відмінно)
85–89	Добре	B (дуже добре)
75-84		C (добре)
65-74	Задовільно	D (задовільно)
60-64		E (достатньо)
35-59	Незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1-34		F (незадовільно з обов’язковим повторним курсом)

Шкала оцінювання студентів:

ECTS		Бали	Зміст
A		90–100	відмінно / зараховано
B		85–89	дуже добре/ зараховано
C		75–84	добре/ зараховано
D		65–74	задовільно/ зараховано
E		60–64	достатньо/ зараховано
FX		35–59	незадовільно з можливістю повторного складання/ не зараховано
F		1–34	незадовільно з обов'язковим повторним курсом / не зараховано